

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

787. MEDDELELSE

NR. 23 18. MAJ 1966

A. Forsøgsresultater

Stammeforsøg med almindelige rajgræs og timothe 1962-65

I årene 1962-65 er der ved Aarslev, Borris, Jyndeved, Lundgaard, Rønhave, Tylstrup, Tystofte og Ødum gennemført forsøg med stammer af almindelig rajgræs og de samme steder med undtagelse af Tylstrup med stammer af timothe.

Der er foretaget udlæg i dæksæd i 1962 og 1963. På alle forsøgssteder har stammerne været udlagt i blanding med rødkløver. Ved Aarslev, Tystofte og Ødum er tillige gennemført forsøg, hvor stammerne har været udlagt i renbestand, hvortil der er gødet med 400 kg kalksalpeter om foråret og 200-300 kg kalksalpeter efter 1., 2. og 3. slæt. Forsøgene i blanding med kløver er i 2. brugsår ligeledes tilført kvælstofgødning varieret efter kløverbestand. Ved Jyndeved og Lundgaard er forsøgene vandet.

For hvert udlæg er der gennemført udbyttebestemmelse i to år. I begge brugsår er 1. slæt høstet, når afgrøden har været passende udviklet til ensilering (før skridning), og de følgende 2-5 efterslæt på afgræsningsstadiet. Der er udført analyse for tørstof og råprotein og i forsøgene i renbestand tillige for træstof. Botanisk analyse er ikke gennemført, og de anførte udbyttetotal for forsøgene i blanding angiver samlet udbytte af græs og kløver.

Hovedresultatet af de gennemførte forsøg meddeles i tabel 1 og 2 og i bilaget, hvor udbyttet i gennemsnit ved de enkelte forsøgssteder er anført. Forholdstallene er beregnet ud fra gennemsnit af alle stammer = 100.

Almindelig rajgræs

I forsøgene har deltaget 4 tidlige og 12 sildige stammer. Der foreligger resultater fra 16 forsøg i blanding med kløver og 6 forsøg i renbestand, der alle er gennemført i to brugsår. Gennemsnitsresultaterne ses af tabel 1.

De tidlige stammer har både i blanding med kløver og i renbestand givet lidt højere udbytte end de sildige. Mellem de tidlige stammer indbyrdes er der kun en forskel i tørstofudbytte på 2-3 pct. Hos de sildige stammer er forskellen fra højest- til lavestydende i blanding med kløver ligeledes 2-3 pct., medens udbyttet i renbestand har varieret mere. Grøntudbyttet følger omtrent samme linie som tørstofudbyttet, medens råproteinudbyttet ligger relativt lavere og træstofudbyttet relativt højere hos de tidlige stammer end hos de sildige. De tidlige stammer skrider omtrent samtidigt og ca. en uge før de sildige, hvor der er en forskel på 4 dage fra tidligste til sildigste stamme.

De 3 første tidlige og de 8 første sildige stammer er anerkendt og får ret til at føre betegnelsen S 65 i forbindelse med stammenavnet. De øvrige stammer, der udbyttmæssigt ligger på linie med de anerkendte, er efter aftale med de respektive stammeejere ikke tildelt anerkendelse. De anerkendte stammer er:

Tidlig Verna Pajbjerg S 65. Ejer: Pajbjergfonden, Børkop. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte Pajbjerg Verna III, hvor-

Tabel 1. Almindelig rajgræs

	Udbytte i 1. + 2. brugsår										
	i blanding med kløver					i renbestand					
	hkg pr.		forholdstal			hkg pr.		forholdstal			skrid- nings- dato
	tørstof	tørstof	grønt	råpro- tein	tørstof	tørstof	grønt	råpro- tein	træstof		
Tidl. Verna Pajbjerg S 65..	176,8	105	102	100	189,7	107	106	103	111	27/5	
» Presto Pajbjerg S 65..	174,7	103	102	100	185,8	104	108	101	108	26/5	
» Pax Øtofte S 65	174,5	103	102	100	189,0	106	109	102	111	27/5	
» Øtofte.....	173,5	103	101	99	190,9	107	110	104	115	26/5	
Sild. Lenta Pajbjerg S 65..	170,1	101	101	100	183,2	103	103	101	104	2/6	
» Dux Øtofte S 65.....	168,2	100	100	100	176,5	99	99	99	97	3/6	
» Dasas S 65.....	168,0	99	100	102	176,0	99	98	101	97	5/6	
» Taca E. F. Trifol. S 65.	167,1	99	99	100	170,6	96	96	97	95	2/6	
» Stensballe S 65.....	167,0	99	99	99	176,7	99	98	100	100	2/6	
» Mito Dæhnfeldt S 65..	166,7	99	99	99	175,4	99	99	99	98	5/6	
» Viktoria Trifol. S 65..	165,9	98	100	102	166,0	93	93	97	89	6/6	
» Hunsballe S 65.....	165,2	98	99	99	173,1	97	96	99	94	4/6	
» Øtofte.....	168,1	99	100	100	179,3	101	99	99	97	4/6	
» Trifolium.....	166,8	99	100	101	170,4	96	95	97	95	3/6	
» Trifolium Viktoria...	166,5	99	99	100	171,7	96	96	98	95	4/6	
» Hunsballe	165,4	98	99	99	173,9	98	97	101	95	4/6	
LSD 95 pct.....	2,9				4,6						

fra den adskiller sig ved at være lidt sildigere i skridning.

Tidlig Presto Pajbjerg S 65. Ejer: Pajbjergfonden, Børkop. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte Pajbjerg Presto III.

Tidlig Pax Øtofte S 65. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte Øtofte III.

Sildig Lenta Pajbjerg S 65. Ejer: Pajbjergfonden, Børkop. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte Pajbjerg Lenta III.

Sildig Dux Øtofte S. 65. Ejer: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte Øtofte Dux III.

Sildig Dasas S 65. Ejer: A/S Dansk Frø- og Silo-Selskab, København. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte Ørnebjerg III.

Sildig Taca E.F. Trifolium S 65. Ejer: A/S Trifolium Frø, København. Stammen er en

videreførelse af den tidligere anerkendte E.F. Trifolium III.

Sildig Stensballe S 65. Ejer: Østergårds Frøavl A/S, Stensballe, Horsens. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte Stensballe III.

Sildig Mito Dæhnfeldt S 65. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte Dæno III.

Sildig Viktoria Trifolium S 65. Ejer: A/S Trifolium Frø, København. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte Trifolium Viktoria III, hvorfra den adskiller sig ved at være lidt sildigere i skridning.

Sildig Hunsballe S 65. Ejer: A/S Frøavlscetret Hunsballe, Holstebro. Stammen er en videreførelse af den tidligere anerkendte Hunsballe III.

Timothe

Forsøgene har omfattet 7 stammer. Der foreligger resultater fra 14 forsøg i blanding med kløver og 6 forsøg i renbestand, alle gennemført i to

Tabel 2. Timothe

	Udbytte i 1.+2. brugsår								skrid- nings- dato	
	i blanding med kløver				i renbestand					
	hkg pr. ha		forholdstal		hkg pr. ha		forholdstal			
tørstof	tørstof	grønt	råpro- tein	tørstof	tørstof	grønt	råpro- tein	træstof		
<i>Timothe</i>										
Taca Trifolium S 65	173,5	102	101	101	196,7	104	104	101	107	8/6
Topas Øtofte S 65	173,4	102	102	100	193,0	102	104	101	101	7/6
Pajbjerg S 65	172,0	101	100	100	192,5	102	100	101	103	7/6
Bero Dæhnfeldt S 65.....	169,9	100	99	99	194,3	103	102	104	100	7/6
Øtofte	172,1	101	101	99	193,8	102	103	100	104	7/6
Pajbjerg.....	166,5	98	99	100	179,8	95	96	97	94	7/6
Trifolium.....	164,9	97	98	100	175,2	93	91	96	91	12/6
LSD 95 pct.	2,5				7,3					

brugsår. Gennemsnitsresultaterne fremgår af tabel 2.

De 5 første stammer er af samme type og har givet omtrent samme udbytte både i blanding og i renbestand, medens de 2 sidste stammer, der nærmest er afgræsningstyper, har givet noget lavere udbytte i blanding og betydeligt lavere udbytte i renbestand. Den sidste stamme er til lige noget sildigere i skridning end de øvrige.

De 4 første stammer er anerkendt og får ret til at føre betegnelsen S 65 i forbindelse med stammenavnet, medens de følgende stammer efter aftale med stammeejerne ikke tildeles anerkendelse. De anerkendte stammer er:

Taca Trifolium S 65. Ejer: A/S Trifolium Frø,

København. Stammen, der ikke tidligere har været afprøvet, har sin oprindelse i Pajbjerg- og Øtofte-timothe.

Topas Øtofte S 65. Ejer: Danske Landbofor-
eningers Frøforsyning og Fællesforeningen for
Danmarks Brugsforeninger. Stammen er en vi-
dereførelse af den tidligere anerkendte Øtofte
A III.

Pajbjerg S 65. Ejer: Pajbjergfonden, Børkop.
Stammen er en videreførelse af den tidligere
anerkendte Pajbjerg III, hvorfra den adskiller
sig ved at være af mere opret type.

Bero Dæhnfeldt S 65. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt,
Odense. Stammen er en videreførelse af den tid-
ligere anerkendte Dæno III.

Bilag til 787. meddelelse

Stammeforsøg med almindelig rajgræs og timothe 1962-65

	Forholdstal for tørstofudbytte i to brugsår										i renbestand		
	i blanding med kløver										Aars-	Tys-	Ødum
	gens.	lev	Bor-	Jynde-	Lund-	Røn-	Tyl-	Tys-	Ødum	gens.	lev	Tys-	Ødum
<i>Almindelig rajgræs</i>													
Tidlig Verna Pajbjerg S 65 ..	105	105	102	110	105	106	103	103	103	107	108	105	107
» Presto Pajbjerg S 65 ..	103	105	105	106	100	104	102	103	102	104	105	103	105
» Pax Øtofte S 65	103	105	105	105	98	103	106	101	102	106	107	105	107
» Øtofte	103	104	104	106	99	103	103	102	101	107	107	106	108
Sildig Lenta Pajbjerg S 65 ..	101	100	100	101	101	100	102	100	101	103	103	103	103
» Dux Øtofte S 65	100	97	100	98	102	100	99	99	101	99	99	100	99
» Dasas S 65	99	100	100	96	103	100	98	101	98	99	98	99	99
» Taca E.F. Trifol. S 65 ..	99	99	97	101	97	99	99	98	99	96	97	95	96
» Stensballe S 65	99	96	100	99	100	98	100	97	100	99	99	100	99
» Mito Dæhnfeldt S 65 ..	99	99	98	95	104	97	97	100	100	99	97	100	98
» Viktoria Trifolium S 65	98	99	96	99	99	98	98	99	98	93	94	94	92
» Hunsballe S 65	98	100	98	93	98	98	99	99	98	97	97	97	98
» Øtofte	99	97	99	99	100	99	98	101	101	101	100	103	99
» Trifolium	99	98	98	101	96	100	101	97	100	96	95	97	96
» Trifolium Viktoria	99	99	98	97	99	96	99	101	98	96	97	97	95
» Hunsballe	98	98	99	93	98	98	98	99	99	98	98	96	99
Gens. hkg pr. ha = 100	169,0	153,9	175,3	183,2	144,8	162,9	165,1	196,5	170,8	178,0	161,7	182,9	189,4
<i>Timothe</i>													
Taca Trifolium S 65	102	102	103	102	102	101	—	100	103	104	102	104	106
Topas Øtofte S 65	102	101	101	101	101	102	—	103	102	102	101	104	101
Pajbjerg S 65	101	100	99	102	104	101	—	102	100	102	102	103	100
Bero Dæhnfeldt S 65	100	102	100	101	96	101	—	98	99	103	104	103	101
Øtofte	101	101	101	101	102	100	—	101	102	102	102	103	102
Pajbjerg	98	96	97	97	100	98	—	98	99	95	95	92	97
Trifolium	97	98	99	97	95	98	—	97	94	93	95	91	92
Gens. hkg pr. ha = 100	170,3	157,2	168,2	166,6	154,1	184,3	—	192,2	169,6	189,3	180,0	190,5	197,6